Redacțiunea, Administrațiunea
și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgulŭ
Inului Nr. 30.
*Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ.
Manuscripte nu se retrimitŭ.*
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare, Târgulŭ
Inului Nr. 30.
Inserate mai primescŭ în Viena
R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndel, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*: în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ insercțiunilorŭ: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVI.

„Gazeta“ ese în fiă-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe anŭ.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ
a administrațiune, piața mare, Târgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ și insercțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 232. Brașovŭ, Mercurĭ, 20 Octomvre (1 Noemvre) 1893.

Afacerea Pavelŭ.

II.

Brașovŭ, 19 Octomvre v.

Ca sĕ cuprindemŭ bine adevĕratulŭ înțelesŭ alŭ rescriptului ministrului Csaky adresatŭ episcopului Pavelŭ, în ceea ce privesce drepturile și interesele bisericei nóstre românescĭ, trebue mai întâiu sĕ ne dămŭ sémă despre situațiunea diecesei române unite de Oradea-mare.

Politica de maghiarisare a luatŭ de multŭ la ochĭ diecesa acésta, care din punctŭ de vedere etnograficŭ ocupă posițiile cele mai espuse ale românismului din cea mai apropiată vecinătate cu massele compacte ale Maghiarimei. In părțile aceste mai espuse maghiarismulŭ violentŭ desfășură cea mai viuă acțiune, care este în prima liniă sprijinită de puterea de statŭ în conivență cu societatea șovinistă maghiară, ear în a doua liniă de clerulŭ romano-catolicŭ ungurescŭ, care are unŭ deosebitŭ interesŭ de a slăbi organisația bisericéscă-națională a acestei diecese, pregătindŭ astfelŭ viitórea ei contopire în biserica catolică a Ungariei.

Acțiunea maghiarisătóre o vĕdurămŭ la culme, când cu introducerea limbei maghiare ca limbă de propunere în gimnasiulŭ din Beiușŭ. Scimŭ că incidentulŭ în sine de totŭ neînsemnatŭ cu stégulŭ ungurescŭ, care a datŭ nascere agitațiunei șoviniste maghiare în contra gimnasiului din Beiușŭ, a fostŭ provocatŭ cu ocasiunea unei visite, ce a făcut'o episcopulŭ romano-catolicŭ Schlauch la Beiușŭ, unde a fostŭ primitŭ cu-o pompă, ce s'ar fi cuvenitŭ numai unui Metropolitŭ românescŭ. Dreptŭ mulțămire pentru acéstă primire cu totulŭ estra-ordinară, episcopulŭ Schlauch nu numai că nu a pusŭ unŭ cuvêntŭ bunŭ în favórea gimnasiului din Beiușŭ, dér a uneltitŭ pe sub mână cu inspectorulŭ școlarŭ alŭ comitatului Bihorŭ Sipos Orban ca sĕ fiă întrodusă limba maghiară într'însulŭ. Dealtmintrelea atitudinea archiereului catolicŭ se esplică în de ajunsŭ prin faptulŭ, că elŭ este președintele Kulturegyletului din acele părțĭ.

Nu este loculŭ de a recapitula aicĭ tristele evenimente, ce au premersŭ atentatului monstruosŭ sĕvêrșitŭ în contra gimnasiului din Beiușŭ de către cei dela putere. Ceea ce trebue sĕ constatămŭ însĕ, este faptulŭ, că în rescriptulŭ ministerialŭ din vorbă d-lŭ Csaky încarcă în tótă puterea cuvêntului acestŭ atentatŭ strigătorŭ la ceriu în spinarea episcopului Pavelŭ, presentândŭ lucrulŭ astfelŭ ca și când s'ar fi întêmplatŭ cu consemțĕmêntulŭ acestuia și ca și când episcopulŭ ar fi lucratŭ „în interesulŭ întroducerei limbei maghiare în gimnasiulŭ din Beiușŭ“.

Acésta se vede cu deosebire din pasagiulŭ acela alŭ rescriptului lui Csaky, unde face amintire de protestulŭ, ce s'a ridicatŭ în contra ordinațiunei episcopescĭ, prin care s'a întrodusŭ limba maghiară etc. și unde impută lui Pituk, că a participatŭ la protestŭ, prin care faptŭ „și-a pierdutŭ dreptulŭ de a fi judecătorŭ competentŭ cu privire la limba maghiară“.

Csaky a urmăritŭ două scopurĭ. Intâiu a voitŭ sĕ combată pe aceia, carĭ strigă, că episcopulŭ românŭ dela Oradea-mare a lucratŭ în contra „interesului limbei maghiare“, alŭ doilea a voitŭ sĕ-șĭ spele cu acéstă ocasiune încă odată mânile ca Pilatŭ, punêndŭ în cestiunea maghiarisării gimnasiului din Beiușŭ persóna Episcopului înainte.

Noi, carĭ cunóscemŭ trista și durerósa istoriă a uneltirilorŭ, presiunilorŭ, terorisărilorŭ și amenințărilorŭ nesfêrșite, puse în lucrare de d-lŭ Csaky și de antecesorulŭ sĕu spre a submina caracterulŭ naționalŭ românescŭ alŭ șcólei din Beiușŭ, scimŭ sĕ aprețiămŭ cum se cuvine apucătura fariseică a ministrului de instrucțiune publică, dér simțimŭ totodată cu durere și consecența ce-o trage elŭ în favorulŭ tendințelorŭ sale dușmănóse limbei și culturei române din faptulŭ, că Episcopulŭ și mai marii diecesei au cedatŭ în cele din urmă forței brutale și nu s'au alăturatŭ la protestulŭ clerului și alŭ poporului.

Până astădĭ acestŭ pasŭ fatalŭ nu este justificatŭ înaintea bisericei și a națiunei române și décă adĭ Csaky vine și-lŭ esploatéză în favórea politicei de desnaționalisare a guvernului, este,, credemŭ, datoria Episcopului de a nu tăcé și de a arăta într'unŭ rĕspunsŭ datŭ ministrului cum s'a petrecutŭ lucrulŭ în adevĕrŭ, și cum forța brutală l'a adusŭ până la acelŭ punctŭ fatalŭ, ca sĕ se supună dictatului ministrului, de temere că la din contra se va închide gimnasiulŭ.

Episcopulŭ trebue sĕ vorbéscă și nu póte tăcé, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ are sĕ rĕspundă înaintea istoriei pentru atitudinea sa în aceste momente grave, ce le străbate biserica și națiunea. Décă Prea Sânția Sa s'a supusŭ legei din 1879 și în unire cu clerulŭ sĕu a făcutŭ normative privitóre la studiulŭ limbei maghiare în școlele poporale, acésta posteritatea o va înțelege și va judeca, că n'a pututŭ sĕ lucre în contra legei; dér când i se atribue conlucrarea în interesulŭ introducerei limbei maghiare ca limbă de propunere în gimnasiulŭ din Beiușŭ, adecă unŭ faptŭ care stă în flagrantă contradicere cu legea și cu drepturile școlei și a bisericei române, atuncĭ se va ridica grava întrebare, cum și din ce cause Episcopulŭ cu ai sĕi s'au supusŭ unei asemenĭ volnicii și ilegalitățĭ?

Dicemŭ și noi ca cei dela „Pesti Naplo“ trebue sĕ se facă lumină despre tóte, sĕ vedemŭ clarŭ și limpede ce este a se atribui lui Csaky și guvernului și ce Episcopului Pavelŭ. Și acésta cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ, precum vomŭ vedé într'unŭ articolŭ finalŭ, adversarii noștri nu stau pe locŭ, ci se pregătescŭ a ataca acuma pe față, cu puterĭ combinate, și caracterulŭ naționalŭ alŭ diecesei române unite de Oradea-mare.

Situațiunea în Marea-mediterană.

Visitele flotelorŭ în Toulon și Tarent, precum și formarea unei escadre permanente rusescĭ în Marea-mediterană au atrasŭ privirile asupra situațiunei de aicĭ. Insemnătatea Mărei-mediterane este așa de vechiă, ca și navigațiunea pe ea, și décă Napoleon I, nisuindŭ predominirea Franciei în acéstă mare, a caracterisatŭ însemnătatea ei cu cuvintele: „Numai celŭ ce stăpânesce Marea-mediterană stăpânesce lumea“, atuncĭ acésta în unele privințe mai are valóre și astădĭ, cu deosebire pentru Anglia.

Deși visita corăbiilorŭ rusescĭ în Toulon este mai multŭ unŭ actŭ convenționalŭ, totușĭ formarea escadrei rusescĭ în Marea-mediterană dovedesce, că și Rusia vré sĕ concureze cu puterile, ce suntŭ angagiate acolo, și visita englesă în Tarent face constatarea acestei intențiunĭ. Visita flotei englese mai arată și interesele, ce légă Anglia de Italia. Pe lângă Italia, Marea-Britaniă este mai multŭ interesată la susținerea situațiunei de până acum în Marea-mediterană. Amêndouĕ țerile privescŭ cu ochĭ rĕi nu numai crescerea puterei maritime a Franciei, ci și stabilirea unei escadre rusescĭ în Marea-mediterană și câștigarea unei stațiunĭ permanente pentru ea, puse în perspectivă. Anglia trebue sĕ vadă în fiă-care întărire mai însemnată a flotei francese în acele ape unŭ nou momentŭ de eventuală amenințare a legăturei sale celei

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Soror Veronica.

Tocmai se îmbrăca, după unŭ scurtŭ somnulețŭ de după prândŭ, când către órele 7 séra audì, că cineva bate la ușă. Intră starița în mână cu orariulŭ, rugându-se.

Sora Veronica, nemișcată, aprópe tremurândŭ și cu supunerea ce provine de obiceiu din o lungă jertfire de sine, aștepta sĕ audă cuvintele iubitóre ale stariței.

— Fiica mea, dise starița, Domnulŭ ne chiamă érășĭ lângă patulŭ unui muribundŭ. In cele 40 de nopțĭ, câte ai priveghiatŭ lângă patulŭ sĕrmanului băiatŭ, pe care Dumnedeu, în nesfîrșita lui îndurare, l'a chiămatŭ adĭ la sine, d-ta te-ai obositŭ totalŭ. Credeamŭ, că potŭ sĕ-țĭ lasŭ o sĕptĕmână de odihnă, dér acela, care grijesce de toțĭ, a hotărîtŭ alt-felŭ. Eu însa-mĭ grijescŭ de marchisulŭ Mainvilles și ast-felŭ sunt silită a încrede îngrijirilorŭ d-tale pe-o biată femeiă bĕtrână, care se sbate în durerĭ; tocmai pentru acésta vei fi cu atâtŭ mai vrednică mirésă a lui Christosŭ. Te simțescĭ destulŭ de tare pentru așa ceva?

— Lăudatŭ sĕ fiă numele sfântŭ alŭ lui Isusŭ! Elŭ nu denégă puterea acelora, carĭ contribuescŭ la gloria lui. Nicĭ-odată nu m'am simțitŭ mai bine, ca acum, și mĕ întărescŭ deplinŭ la gândulŭ, că potŭ din nou sĕ mĕ jertfescŭ lui Dumnedeu.

— Mătușica Lecreux de Ronceville are lipsă de ajutorulŭ d-tale. Ea sufere de tifus. Vecina ei, părechia Robion, așteptă după d-ta de o óră. Invĕlesce-te bine în manta, căcĭ cu tótă căldura lui Maiu, nopțile suntŭ fórte recoróse. Nu-țĭ uita nicĭ de aceea, ca în casa bolnavei sĕ te spelĭ adese-orĭ cu carbolŭ, căcĭ d-ta scĭ bine, că e păcatŭ a-țĭ periclita viéța de géba. Vei călĕtori cam două óre într'o birjă deschisă, dér vei avé padă sigură; preotulŭ s'a espримatŭ fórte recunoscĕtorŭ despre noi. Femeia Robion se va îngriji de subsistența d-tale; d-ta vei durmi la dênsa. După amédĭ dela 1 óră până séra la 7 vei fi înlocuită la patulŭ bolnavei.

— Eu sunt gata, iubită maică; fiă lăudatŭ numele lui Isusŭ!

* * *

O óră mai târdiu trăsura lui Robion traversa în ropotŭ cadențatŭ trotoarulŭ Malesherbes și în curêndŭ dispărù printre bradii plantațĭ de ambe părțile drumului, apoi printre fagii deșĭ. Calea prin mijloculŭ orașului era nesimpatică și calulŭ suriu, care trăgea trăsura, progresa cu pașĭ rarĭ. La începutŭ femeia Robion se plânse asupra bólei vecinei, dér în curêndŭ tăcù.

Veronica își scóse cartea de rugăciunĭ din mica ei geantă de călĕtoriă și se rugà la lumina nesigură și tremurătóre a lunei. Din adâncimea sălei se audiau simfoniile nopții, printre carĭ aria conducĕtóre o avea căcăitulŭ bróscelorŭ. Din pădure, afară de cântecŭlŭ cucului, resuna glasulŭ viu alŭ bufniței; filomelele formau corulŭ adevĕratŭ și era o mare placere a-le asculta, în timpŭ ce părechea Robion horcăia încetŭ, ér calulŭ bătea pietrișulŭ cu piciórele.

Mica călugăriță își mișca inconscientŭ buzele, dér cartea ei rĕmase deschisă totŭ la acea pagină, unde o desfăcù înainte. Privirea ei rĕtăcì de pe foi în întunecimea nepĕtrunsă a pădurei. In curêndŭ ea, mișcată de séra frumósă de Maiu și de radele lunei, devenì de totŭ femeiă și 'i se reînprospĕtară în memoriă chipurile profane ale tinereței ei încă netrecute. Ca într'unŭ visŭ magicŭ, ea vĕdù érășĭ amorulŭ ei pământescŭ, căruia o mórte 'i făcù sfîrșitŭ așa de curêndŭ. Fără de-a se gândì la lucrurĭ rele, ea ascultă érășĭ cântarea amorósă a filomelei, tocmai ca înainte cu cincĭ anĭ, în nopțile dulcĭ de véră.

Câtŭ de adese-orĭ asculta ea, într'unŭ adevĕratŭ estasŭ primăvĕraticŭ, aceste variații dulcĭ din parculŭ acelui castelŭ, unde sórtea a lăsatŭ sĕ se nască. Atuncĭ liniștită și totŭ așa de mută, ca adĭ, pășia lângă vĕrulŭ ei, contele Hugues de Damblay, locotenentŭ la regimentulŭ 4 de husarĭ, pĕtrunsă în inimă de amorŭ nevinovatŭ.

Mirele ei, Hugues de Damblay, era înaltŭ și fórte palidŭ; deja atuncĭ mórtea îlŭ pândia, până cândŭ într'o nópte de Maiu îlŭ răpi dela sînu-i. Ochii ei se deschiseră marĭ pentru a primi azurulŭ curatŭ alŭ infinitului, inima ei bătea vehementŭ în pieptulŭ ei încă puținŭ desvoltatŭ, când ea se plimba cu elŭ printre tufarii parcului, unde mórtea sta la pândă.

Ținêndu-se de mânĭ, cu inimĭ pline de iubire curată, ei numĕrară atuncĭ 34 de romanțe în cântecele filomelelorŭ și-șĭ șopteau încetŭ la urechie simțirile și dorințele carĭ le topi în sufletulŭ lorŭ amorulŭ unei vêrste de 20 de anĭ, pentru-ca sĕ se

mai bune cu India, isvorulŭ principalŭ alŭ puterei sale. Intre aceste întăririi suntŭ a se numĕra întăririle flotei francese de rĕsboiu, de torpezĭ şi de cruciaţĭ, precum şi înfiinţarea unui portŭ de rĕsboiu la Biserta. Italie însĕ, prin estinderea puterei maritime a Franciei, vede ameninţate litoralele sale fórte estinse şi puţinŭ apĕrate, precum şi multele oraşe desolise ale lorŭ.

Predomnirea Angliei în Marea mediterană a fostŭ până acuma asigurată prin portulŭ de rĕsboiu dela Gibraltarŭ, care este de-o tăriă estra ordinară, mai departe prin situaţiunea de flotă întărită dela Malta, prin staţiunile întărite dela Alexandria, Cipru, Port-Said şi prin posesiunea Egiptului. Anglia stăpânea intrarea şi eşirea Mărei-mediterane la apusŭ şi la rĕsăritŭ şi calea directă maritimă spre India, prin canalulŭ dela Suez. Infiinţarea unui mare portŭ de rĕsboiu întăritŭ şi a unei staţiunĭ de flotă la Biserta, din partea Franciei, precum şi legătura directă a Oceanului-atlanticŭ cu Marea-mediterană printr'unŭ canalŭ folosibilŭ pentru corăbii marĭ, legătură plănuită din partea Francesilorŭ: tóte acestea suntŭ de natură a schimba raporturile de putere până acum favorabile pentru Anglia, în defavorulŭ ei. De aceea în cercurile marinei britanice se ventilézá deja necesitatea de-a se îndoi numĕrulŭ corăbiilorŭ englese în Marea-mediterană. Italia însĕ vede în portulŭ dela Biserta, care se va termina încurêndŭ, deschiderea unui punctŭ de atacŭ tot déuna ameninţătorŭ alŭ puterei maritime francese în contra Siciliei şi a litoralelorŭ sudice italiene, şi flota Italiei nu numai că este adĭ inferióră în putere flotei francese, ci mijlócele restrînse materiale ale ţerei, multă vreme nu-i vorŭ concede de a-şĭ mări flota într'unŭ modŭ, ca sĕ pótă sĕ egaliseze acéstă nefavorabilă deosebire.

Interesele Angliei şi ale Italiei suntŭ în Marea-mediterană comune, şi declararea făcută înainte cu câţĭva anĭ de către secretarulŭ de statŭ alŭ afacerilorŭ esterne alŭ Britaniei, Sir James Fergusson, că amêndouĕ puterile suntŭ în deplinŭ acordŭ ca sĕ susţină situaţiunea de faţă în Marea-mediterană, are şi pentru adĭ încă deplină valóre. După acea declarare, putemŭ cu dreptŭ sĕ admitemŭ, că Anglia în casulŭ unui conflictŭ franceso-italianŭ, va lua, în unire cu flota italiană, apĕrarea litoralelorŭ italiene şi că, de altă parte, Italia va sprigini Marea-Britania la susţinerea posiţiei ei predominante în Marea-mediterană.

Botezulŭ principelui Carolŭ.

Despre botezulŭ noului prinţŭ românŭ, ce s'a sĕvêrşitŭ Dumineca trecută la Sinaia, „Timpulŭ" publică unŭ raportŭ din care reproducemŭ următórele:

Diminéţa la órele 9 şi jumĕtate s'a oficiatŭ de Mitropolitulŭ primatŭ unŭ Te-Deum. Mitropolitulŭ era încunjuratŭ de archidiaconii sĕi. Corulŭ metropolitanŭ a cântatŭ în totŭ timpulŭ Te-Deumului. M. S. Regele, Ducesa de Coburg, prinţulŭ Ferdinandŭ, casa civilă şi militară, precum şi invitaţii au asistatŭ la acestŭ Te-Deum.

La órele 2 s'a făcutŭ ceremonia botezului. Invitaţii erau primiţĭ la castelŭ de d-nii adjutanţĭ. Botezulŭ s'a făcutŭ în sala Maurescă. Principele a fostŭ adusŭ în salonulŭ de lângă sala Maurescă de d-na Greceanu. M. S. Regele a intratŭ în acéstă sală la órele 2 şi jumĕtate, dândŭ braţulŭ ducesei de Coburg, avêndŭ la drépta pe principele Ferdinandŭ. Aci au fostŭ întêmpinaţĭ de I. P. S. S. Metropolitulŭ Primatŭ.

Principele este luatŭ în urmă în braţe de ducesa de Coburg şi apoi de M. Sa Regele.

Naşii prinţului au fostŭ: M. S. Regele, M. S. Regina, A. S. I. Ducesa de Coburg, A. S. R. principesa de Hohenzollern, infanta de Portugalia, A. S. R. principele de Hohenzollern, A. S. R. Ducele de Coburg şi A. S. Imperială Marea Ducesă Xenia de Rusia, fiica M. S. Ţarului.

Ceremonia botezului a fostŭ oficiată de I. P. S. Metropolitulŭ Primatŭ. In totŭ timpulŭ ceremoniei s'au trasŭ tunurĭ.

In momentulŭ când Principele, noulŭ născutŭ, a fostŭ cufundatŭ in apa botezului asistenţii au strigatŭ: *Sĕ trăiéscă!*

In urmă M. S. Regele, Ducesa, principele Ferdinandŭ şi d-na Greceanu ducŭ pe miculŭ principe în apartamentulŭ principesei Maria. La reîntórcere se face cercŭ; persónele invitate suntŭ presentate ducesei; apoi M. S. Regele, dândŭ braţulŭ Ducesei, merge împreună cu invitaţii în sala de mâncare.

Aci Metropolitulŭ Primatŭ ridică următorulŭ toastŭ:

Sire,

Biserica română, totdéuna inspirată de Dumnedeu pentru marile evenimente şi faptele împodobitóre şi folositóre naţiunei, la timpŭ trimise de Provedinţă pentru înţelépta nóstră conducere, simte şi acum cea mai mare bucuriă, ca şi ţéra şi augusta Vóstră familiă.

Dragostea, cu care biserica cuprinde acestŭ evenimentŭ alŭ nascerei şi botezului Principelui Carolŭ, este atâtŭ de mare, încâtŭ a străbătutŭ în rărunchii ţerei, care se crede în acéstă di, cea mai fericită.

Munca şi strădania M. Vóstre în timpŭ de 27 anĭ a adusŭ acéstă bucuriă nesecată Românilorŭ, de acesa şi mâna Providenţei este puternică asupra unsului sĕu, care conduce destinele acestei frumóse şi mănóse ţĕrĭ.

Sĕ trăiţĭ, Majestate! Trăiéscă M. S. Regina Elisabeta! Trăiascŭ A. S. I. ducesa de Saxa Coburg Gotha! Trăiască A. S. R principele Ferdinand, moştenitorŭ alŭ tronului cu soţia sa principesa Maria! Trăiască principele Carol fiiulŭ ţerei şi alŭ bisericei române ortodoxe.

In urmă învitaţii se retragŭ şi cu trenulŭ de séră părăsescŭ Sinaia. I. P. S. S. Mitropolitulŭ primatŭ a fostŭ reţinutŭ séra la masă.

Printre cadourile făcute, amŭ remarcatŭ: Unŭ légănŭ de lemnŭ sculptatŭ, din Veneţia, de o frumuseţe remarcabilă, dăruitŭ de M. S. Regina.

Leagănulŭ era în forma unei scoicĭ lungăreţe susţinută de către nisce îngeraşĭ, asemenea pologulŭ este fórte finŭ lucratŭ.

Unŭ leagănŭ de florĭ naturale, făcutŭ la Viena din partea consiliului de miniştri. Leagĕnulŭ era compusŭ din florĭ de camelie şi liliacŭ, de-asupra o córónă alcătuită din margarete galbene, la picióréle leagănului monogramulŭ regalŭ în violete de Parma.

O icónă de aurŭ fórte frumosŭ lucrată representândŭ pe Maica Domnului şi pe Isusŭ Christosŭ şi baptisterulŭ, în care a a fostŭ botezatŭ principele din partea Mitropolitului Primatŭ.

Batalionulŭ 2 de vênătorĭ a oferitŭ o uniformă completă de vênătorĭ pentru unŭ copilŭ de 2 anĭ.

Ofiţerii în reservă o săbiuţă de argintŭ şi unŭ coşŭ cu florĭ.

Mărturiile ce s'au distribuitŭ erau lucrate în argintŭ şi aurŭ şi aveau panglice tricolore.

Étă inscripţia de pe mărturii: *Carolŭ alŭ României, născutŭ la 3 Octomvre 1893 şi botezatŭ la 17 Oct.*

Fie-i dilele multe şi fericite.

In timpulŭ ceremoniei s'au împărţitŭ medaliile făcute de primăria capitalei.

Ruşii în Francia.

La 28 Octomvre s'a datŭ unŭ banchetŭ de adio la prefectura din Toulon. Din incidentulŭ acesta preşedintele Carnot a rostitŭ următorulŭ toastŭ:

„După manifestaţiunile spontane, leale, şi *pacĭnice*, carĭ s'au făcutŭ din incidentulŭ visitelorŭ escadrelorŭ francesă şi rusă la Kronstadt şi Toulon, inima mĕ îndémnă, ca sĕ aducŭ mulţămită şi urările mele de bine marinei rusescĭ şi francese, pentru împlinirea acelei misiunĭ nobile, ce a servitŭ de încopciere pentru simpatiile celorŭ douĕ naţiunĭ. Când sunt norocitŭ a dice „sĕ traéscă" Majestăţile lorŭ Ţarulŭ şi Ţarevna, totodată tălmăcindŭ dorinţa tuturora, dicŭ „sĕ trăéscă" amiciţia celorŭ douĕ marĭ naţiunĭ, *şi pacea lumei, ca efluxulŭ acestei amiciţii*".

La acestŭ toastŭ amiralulŭ Avellan a rĕspunsŭ:

„Cu inimă mişcată şi plinŭ de vecĭnică recunoscinţă pentru primirea însufleţită şi cordială, de care ni-au împărtăşitŭ cu tóte ocasiunile autorităţile şi tóte straturile poporaţiunei, împlinescŭ o datoriă nespusŭ de dulce şi scumpă, când în numele *Rusiei recunoscĕtóre*, aducŭ mulţămită poporului francesŭ pentru nobila lui faptă. Facŭ acésta cu cea mai mare bucuriă şi cutezŭ a-mĭ goli încă odată paharulŭ întru sănĕtatea preşedintelui republicei şi întru prosperarea şi fericirea nobilei naţiunĭ, care stă şi raportŭ de amiciţiă cu Rusia".

Amêndouĕ toastele au fostŭ aclamate cu mare entusiasmŭ.

*

Inainte de plecarea sa din Toulon, preşedintele Carnot a primitŭ următórea telegramă din *Gacina*:

„In momentulŭ, când escadra ruséscă părăsesce Francia, inima mĕ îndémnă sĕ Vĕ esprimŭ *câtŭ sunt de pĕtrunsŭ şi plinŭ de recunoscinţă*, pentru căldurósa şi strălucita primire, de care s'au împărtăşitŭ marinarii mei peste totŭ loculŭ în Francia. Viua simpatiă este dovadă, ce s'a esprimatŭ încă-odată atâtŭ de convingĕtorŭ, şi care adauge încă o nouă zală la *legătura, care unesce cele douĕ ţĕrĭ ale nóstre* şi care, — cum sperŭ — *contribue la întărirea păcei generale*, care este ţînta şi dorinţa neîntreruptă a celorŭ douĕ ţĕrĭ — *Alexandru*".

Carnot a plecatŭ din Toulon la 9 şi 15. De adio la gară s'a presentatŭ ambasadorulŭ Mohrenheim, amiralulŭ Avellan şi corpulŭ ofiţerescŭ rusŭ. Preşedintele Carnot s'a întreţinutŭ cu br. Mohrenheim şi cu Avellan asupra telegramei Ţarului, şi a disŭ: „*Telegrama acésta strînge şi mai tare unirea, de care am vorbitŭ ieri*". Carnot apoi strînse mâna ofiţerilorŭ ruşĭ şi trenulŭ plecà între puternice strigăte de „hurah".

Din Parisŭ se telegrafiază, că cercurile politice de acolo suntŭ viu preocupate de telegrama Ţarului din care deducŭ ceva fórte multŭ. Se dice, că Carnot nu scieа in ce chipŭ sĕ dea espresiă bucuriei sale, când a cetitŭ telegrama acésta.

Toulon, 29 Octomvre.

Escadra rusécă a părăsitŭ portulŭ la 2. S'au schimbatŭ salutările obicinuite. Incă de diminéţă mulţimea ocupase punctulŭ din radă, de unde se putea asista la plecarea escadrei. Ea a aclamatŭ cu entusiasmŭ. Când escadra a trecutŭ dinaintea cuirasatelorŭ francese, marinarii ruşĭ salutau cu şepcile şi aclamau. Marinarii francesĭ au rĕspunsŭ cu acelaşĭ entusiasmŭ. Musicile întonau imnulŭ rusescŭ şi Marseilleza.

După ce va sta cât-va timpŭ în insulele Hyères, escadra se va duce la Ajaccio, unde va primi ordine ulterióre.

Parisŭ, 29 Octomvre.

D. Carnot a trimisŭ Ţarului următórea telegramă:

„Mulţumescŭ Majestăţii Vóstre pentru telegrama, ce am primit o în momentulŭ când părăsiam Toulonulŭ pentru a mĕ întórce la Parisŭ. Presenţa frumósei esca-

---

aprindă în flacărĭ nemistuitóre. Dulcele cântecŭ le născea aceleaşĭ dorinţe.

Mirésa Cerului, care se jertfì cu desĕvêrşire lui Dumnedeu şi sĕracilorŭ, nu putea sĕ se libereze de amintirile sufletului ei şi nu putea sĕ oprésca inimei, de a nu bate la aceste glasurĭ ceresci, căcĭ dóră ele erau totŭ cele de demultŭ....

In vêrfulŭ unui délŭ, calulŭ se oprì, îşĭ plecà capulŭ, îşĭ scuturà grumadii cu clopoţelulŭ şi nerăbdătorŭ nechezà şi dĕdù din picióre. Bĕtrânulŭ Robion se tredì la rânchezatulŭ calului din somnulŭ sĕu.

— Ho, Charlot! sbierà Robion, frecêndu-şĭ ochii cu mânile lui dure. Apoi întorcêndu-se către călugăriţă, dise:

— Cerŭ iertare, venerabilă soră, am adurmitŭ niţelŭ.... Ho, Charlot!

Charlot îşĭ ridicà din nou piciorulŭ. La sgomotulŭ calului se tredì şi bunica Robion şi privì la călugăriţă.

— Aşa credŭ, venerabilă soră, dise ea, că d-ta plângĭ. Dóră nu-ţĭ zace aşa de multŭ la inimă lucrulŭ acesta; au fostŭ destule casurĭ, când s'au sculatŭ chiar şi ast-felŭ de bolnavĭ. Şi vaca taicăi Michaudon a suferitŭ în ast-felŭ de bólă, şi totuşĭ veterinarulŭ a vindecat'o. Cu ajutorulŭ lui Dumnedeu o sĕ se scóle şi mătuşica Lecreux; e încă femeiă în virtute şi pe lângă acésta nu e de locŭ gingaşă. De bună sémă se va întrĕma. Nu plânge, venerabilă soră, eu îţĭ voiu da acuşĭ spriginŭ. Apoi, ea e o femeiă, care iubesce pe Dumnedeu şi sfinţii sĕi. Dĕu, ce ar dice capra ei, décă ar muri? Acuşĭ ne rugămŭ lui Dumnedeu şi Sfântului Iosifŭ sĕ nu móră. Vei vedé, că atuncĭ va scăpa cu viéţă.

Fără de a-şĭ puté da sémă de ce, sora Veronica totŭ plângea. Lacremĭ ferbinţĭ se rostogoliau pe faţa ei palidă, care înainte cu cincĭ anĭ era rumenă şi curată, ca perseca de tómnă. Ea era mâhnită din causa acésta, roşì, borborosì câteva cuvinte de scusă şi apoi, ca sĕ se pedepséscă pe sine însaşĭ, împlântă în corpulŭ ei unŭ acŭ, în timpŭ ce rostia încetŭ „Confleteor". Apoi c'o privire surîdĕtóre, fàră de-a rĕspunde, fiindŭ-că nu voia sĕ minţéscă, îşĭ continuà rugăciunea.

Mătuşica Lecreux se făcù fórte rĕu peste nópte şi sora Veronica îşĭ împlinì datoria ei de îngrijitóre totŭ cu atâta zelŭ, cu câtŭ îşĭ sfêrşì rugăciunea. Nóptea, chiar décă nu îngenunchià, pausà pe-o mână de paie, alăturĭ cu o servitóre. Diminéţa medicul visità pe bolnavă şi apoi dise:

— Nu se póte mântui.

Apoi adêncindu-se în gândurĭ, adause:

— Şi totuşĭ.....

Sora Veronica plină de spaimă aruncà o privire întrebătóre asupra medicului.

— Nu.... aceea nu se póte.... noi nu putemŭ încerca acésta aicĭ, continuà medicul, ca şi când şĭ-ar vorbi şie-şĭ. Pentru acésta ar fi capabilă numai o jertfă de sine eroică..... Biata femeiă n'are copii...... séu mai corectŭ, copiiĭ ei au părăsit'o. Atuncĭ, cine s'ar jertfi pentru ea?

— Eu, dise sora Veronica, pe când faţa ei se umplù de-o roşéţă timidă.

— D-ta?.... Am lipsă de d-ta pentru bolnavii mei... Sciu bine, că d-ta ai fi capabilă şi de acésta.... Nu, s'o lăsămŭ a muri în pace.

— D-le medicŭ, te rogŭ, te conjurŭ, lasă-mĕ s'o facŭ. De ce este vorba?

— Unica posibilitate de-a mântui pe bolnavà stă în aceea, de-a încerca o transfusiune de sânge. Ar trebui încercatŭ, de-a sufla nouă viéţă în acestŭ corpŭ hodorogitŭ. Dér de unde sĕ iau eu acestŭ sânge curatŭ?

Fără de a-şĭ dice unŭ singurŭ cuvêntŭ măcarŭ, ca şi când ar fi vorba de-o simplă împlinire a datoriei faţă-de bolnavă, Veronica îşĭ desbumbà mâneca hainei la încheietura braţului, şĭ-o rĕsfrânse până la umĕrŭ, îşĭ făcù cruce şi apoi întinse medicului braţulŭ ei albŭ ca néua dicêndŭ:

— D-le medicŭ, grăbesce!

Mediculŭ gălbinì. Dér după aceea, fără de-a rosti o singură vorbă, se apucà de operatŭ.

Structura de nervĭ a bolnavei era deja fórte stricată. Cu tótă operaţia, ea murì, dér în deplina posesiă a facultăţilorŭ spirituale. Ea privì încă-odată la călugăriţă şi, dreptŭ mulţămită, îi întinse mâna. Sora Veronica se plecà le urechia ei şi şoptì:

— D-ta eştĭ acum o parte din mine, fiindŭ-că o parte a sângelui meu circuléză în arteriile d-tale. Décă te vei întêlni acuşĭ în paradisŭ cu cineva, care îşĭ aduce încă aminte de mine, spune-i, că-lŭ iubescŭ şi acum şi că facŭ totŭ posibilulŭ, de-a mĕ puté uni câtŭ mai curêndŭ cu elŭ.

Bĕtrâna femeiă surîse, strînse mâna surorei Veronica şi murì.

.....După trei dile şi Veronica fù înmormêntată.....

Sci cine.

dre, pe care cu o vie satisfacţiă am salutat-o, pavilionulŭ rusescŭ în apele franţuzescĭ, primirea cordială şi spontanoă ce bravii voştri marinarĭ au găsitŭ pretutindenĭ în Francia dovedescŭ odată mai multŭ cu strălucire *simpatiile ce esistă între ambele popóre* şi în acelaşi timpŭ încrederea profundă în influenţa bine-făcĕtóre ce potŭ sĕ aibă *ambele marĭ naţiunĭ, devotate causei păcii*".

D. de Giers a trimesŭ d-lui de Mohrenheim o telegramă cu data de ierĭ, în care ḑice:

„Impĕratulŭ vĕ însărcinéză sĕ esprimaţĭ sincera sa recunoscinţă guvernuluĭ francesŭ, precum şi representanţilorŭ tuturorŭ claselorŭ societăţii, carĭ au participatŭ la strălucita şi cordiala recepţiune din Francia. Impĕratulŭ este *fórte mişcatŭ de sentimentele de simpatiă şi de prietenia esprimate* atâtŭ de amirabilŭ cu acéstă ocasiune. Impĕratulŭ telegrafiéză directŭ d. Carnot".

D. de Mohrenheim a comunicatŭ telegrama d-lui Dupuy, care a transmis-o tuturorŭ prefecţilorŭ din Francia.

Ḑiarele francese îşĭ esprimă profunda lorŭ satisfacţiă pentru telegrama ce Ţarulŭ a trimesŭ d-lui Carnot. Cea mai mare parte din ele consideră acestŭ lucru, ca o afirmare solemnă a alianţeĭ franco-ruse dinaintea Europei şi ca o întărire a păcii generale.

SCIRILE ḐILEI.

— 19 (31) Octomvre.

La botezulŭ principelui Carolŭ. Cetimŭ în „Timpulŭ": Veteranii şi ofiţerii în reservă din ţéră au făcutŭ micului principe Carolŭ, cu ocasia botezului săuDuminecă, un cadou pe câtŭ de strălucitŭ, pe atâtŭ de nimeritŭ. Acestŭ splendidŭ cadou consistă într'o sabiă mică de argintŭ — după copia sabiei generalului Murat — şi dintr'unŭ coşŭ imposantŭ de florĭ de diferite specii, mai alesŭ din florĭ de acele, carĭ placŭ mai multŭ prinţesei Maria. De remarcatŭ este, că din fiă-care specie se află întrunite în superbulŭ coşŭ câte 18 florĭ — şi acésta în amintirea ḑilei de Duminecă, când principesa Maria a împlinitŭ vêrsta de 18 anĭ. Cu ducerea acestui prea frumosŭ cadou la Sinaia au fostŭ însărcinaţĭ d-lŭ colonelŭ Obedeanu şi unŭ maiorŭ în reservă, alŭ cărui nume ne scapă, membrii în comitetulŭ clubului oficerilorŭ în reservă.

—x—

Solemnitate la depunerea jurămêntului în armată. Până acuma recruţii din armată depuneau numai la asentare, fără nicĭ o ceremoniă, jurămêntulŭ. Ministrulŭ celŭ nou de rĕsboiu br. Krieghammer a ordonatŭ acum, ca de aicĭ înainte recruţii, după ce suntŭ încătva instruiţĭ, totdéuna la 1 Noemvre sĕ depună *încă odată* jurămêntulŭ cu tótă solemnitatea înaintea întregei garnisóne, întrunită în câmpulŭ liberŭ în frunte cu corpulŭ oficerescŭ. Solemnitatea se introduce printr'unŭ Te Deum, ţinêndu-se o liturgiă în câmpŭ, după acéea li se adreséză recruţilorŭ o alocuţiune, arĕtându-se fiăcăruia în limba sa maternă însemnătatea jurămêntului. Apoi depunŭ jurămêntulŭ toţĭ pe rêndŭ, după naţionalitate, şi ceremonia se termină prin defilare. Acéstă solemnitate se va face aicĭ în Braşovŭ mâne, în piaţa de lângă aleiulŭ de josŭ, la 8½ diminéţă.

—x—

O nouă şcólă română de fetiţe s'a edificatŭ în vara acestui anŭ în comuna *Belinţi*. Frumosulŭ edificiu, ḑice „Biserica şi Şcóla", s'a sânţitŭ şi predatŭ destinaţiunei sale prin părintele protopresviteru G. Crăciunescu, în 3 (15) Octomvre c.

—x—

Almanachulŭ societăţii „Andreiu Şaguna". Societatea de lectură „Andreiu Şaguna" a teologilorŭ şi pedagogilorŭ românĭ gr. or. din Sibiiu, serbându-şĭ la finea anului scolarŭ trecutŭ jubileulŭ de 25 anĭ dela întemeiarea ei, a hotărîtŭ sĕ edea din acéstă incidentŭ unŭ *almanachŭ*, care va conţiné la primulŭ locŭ numele preşedinţilorŭ societăţii, în primulŭ pătrarŭ de veacŭ, apoi numele membrilorŭ fundatorĭ şi a celorŭ onorarii diferite tractate istorice, literare etc. după carĭ vorŭ urma *sentinţe scurte dela foştii membri ai Societăţii.* Spre scopulŭ acesta s'a adresatŭ unŭ apelŭ către toţĭ membrii statului preoţescŭ şi învĕţătorescŭ ţinĕtorĭ de Metropolia Sibiiului, precum şi către toţĭ clericii absoluţĭ, alŭ cărorŭ domiciliu este cunoscutŭ, rugându-i, ca fiă-care sĕ trimită pentru acestŭ almanachŭ câte-o sentinţă scurtă scósă din Sf. Scriptură, din autorĭ celebri, mai alesŭ românĭ, orĭ şi mai bine încă composiţiă propriă. La finea sentinţei, în parantesă, sĕ se însemne anulŭ, în care trimiţĕtorulŭ a absolvatŭ studiile în seminarulŭ archidiecesanŭ şi sĕ se subscrie; ér décă sentinţa e luată din Sf. Scriptură, orĭ din vre-unŭ autorŭ, la începutŭ sĕ se pună totŭ în parantesă şi numele autorului. Sentinţe potŭ trimite şi acei membri ai clerului, carĭ suntŭ mai vechĭ clericĭ absoluţĭ, ca însa-şĭ societatea. Nicĭ o sentinţă însĕ sĕ nu fiă mai mare de 4—5 şire tipărite. Almanachulŭ nu va costa mai multŭ ca 1 fl., care preţŭ trimiţĕtorii de sentinţe suntŭ rugaţĭ a-lŭ şi trimite înainte. Totulŭ este a se adresa în causa acésta: Comitetului societăţii de lectură „Andrei Şaguna" în Sibiiu.

—x—

Scire personală. D-lŭ *Stefanŭ Velovanŭ*, eminentulŭ profesorŭ şi directorŭ alŭ şcólei pedagogice din Caransebeşŭ, a fostŭ chiămatŭ la Bucurescĭ, unde este însărcinatŭ cu direcţiunea şcólei normale Carolŭ I şi cu facerea cursului de pedagogiă dela acea şcólă. D-sa a fostŭ instalatŭ Vinerea trecută în noulŭ sĕu postŭ prin d-lŭ inspectorŭ scolarŭ I. Neniţescu. D-lŭ Velovanŭ, care timpŭ de 16 anĭ, câtŭ a statŭ în fruntea institutului pedagogicŭ din Caransebeşŭ, s'a distinsŭ printr'o rară activitate, s'a bucuratŭ de mare popularitate înaintea concetăţenilorŭ sĕi. La despărţire i-s'au făcutŭ marĭ ovaţiunĭ. „Fóia Diecesană" publică unŭ lungŭ raportŭ în privinţa acésta.

—x—

† Comandantulŭ din Ardealŭ br. A. Svetenay, generalŭ de cavaleriă şi comandantulŭ corpului 12 de armată, a rĕposatŭ ierĭ în Sibiiu, în urma unei paralisii de inimă.

—x—

Primarulŭ din Chicago asasinatŭ. Harrison, primarulŭ oraşului Chicago, a fostŭ ucisŭ de unŭ nebunŭ, numitŭ Prendergast. Acesta, intrândŭ în cameră, a trasŭ patru focurĭ de revolverŭ asupra primarului, care era rĕḑimatŭ pe o canapea. D-lŭ Harrison a muritŭ după 20 minute. Ucigaşulŭ a fostŭ arestatŭ. Mulţimea a voitŭ sĕ-lŭ omóre.

—x—

O luptă sângerósă în Mellila. Din Madrid se telegrafiază: Generalulŭ Margallo, guvernatorulŭ Mellilei, a fostŭ ucisŭ în lupta cu Cabilii. Aceştia au fostŭ respinşĭ cu perderĭ marĭ. Consiliulŭ de miniştri a hotărîtŭ sĕ trimĕţă nouĕ întărirĭ. Generalulŭ Macias a luat astăḑĭ comandamentulŭ. Ḑiarele anunţă, că Spaniolii au avutŭ 70 de ómenĭ ucişĭ şi 122 rǎniţĭ în lupta dela Mellila. Se crede, că cifrele acestea suntŭ mai micĭ decâtŭ adevĕrulŭ.

—x—

Cununiă. D-lŭ *Dionisie Şleopŏe*, inginerŭ C. F. R. din Bucurescĭ, şi d-şóra *Gabriela Petri*, fiica cunoscutului nostru pedagogŭ *Vasile Petri* din Năsĕudŭ, şi-au serbatŭ cununia lorŭ civilă şi religiósă Sâmbătă în 28 Octomvre n. c. în Bucurescĭ.—Adresămŭ tinerei părechĭ sincerile nóstre felicitărĭ.

„Dacoromânismulŭ şi politica culturală maghiară".

III.

In articolulŭ alŭ treilea autorulŭ îşĭ dă multă silinţă sĕ arete, ce înrîurinţă mare a avutŭ şi are încă literatura francesă asupra culturei române şi a desvoltării sociale în România. Spre scopulŭ acesta elŭ recurge érăşĭ la citaţiunĭ şi la convorbirĭ, ce le-a avutŭ cu unii ómenĭ de litere din Bucurescĭ.

Arată apoi, că în timpulŭ din urmă se observă, că cultura germană începe sĕ pĕtrundă totŭ mai adêncŭ în viaţa literară, socială etc. română. Mihailŭ *Cogălniceanu* a ḑisŭ în vorbirea sa din 1890 dela Academiă, că elŭ numai culturei germane şi bărbaţilorŭ germanĭ de sciinţă póte mulţămi, ceea ce a fostŭ în patria lui, fiind-că la altarulŭ patriotismului germanŭ s'a aprinsŭ făclia patriotismului sĕu românŭ.

Rolulŭ conducĕtorŭ în acéstă direcţiă naţională şi patriotică — ḑice mai departe d-lŭ Jancso — l'au avutŭ şi-lŭ au ómenii crescuţĭ în cultura germană. Pe când cultura francesă dă forma şi losinca, pe atuncĭ adevĕratulŭ conţinutŭ ilŭ dă cultura germană. Autorulŭ aduce de esemplu partidulŭ junimistŭ, care crescutŭ în cultura germană, e celŭ mai puţinŭ condusŭ de egoismŭ personalŭ. In fruntea acestui partidŭ, mai multŭ literarŭ, stă unŭ bărbatŭ de nascere din Ardealŭ, Titu *Maiorescu*, şi P. *Carp*, surcelulŭ unei familii boerescĭ din Moldova. Despre Maiorescu d-lŭ Jancso se pronunţă cu multă recunoscinţă, ḑicêndŭ, că sprigineşce nespusŭ pe tinerii românĭ, carĭ trecŭ Carpaţii din Ungaria. Orĭ pe ce tĕnĕrŭ a-i întreba, cine 'i este spriginitorulŭ, 'ţĭ va rĕspunde, că Maiorescu..

IV.

Dér óre de ce emigréză aşa numiţiĭ *ungurenĭ?* Din cele spuse deja de sigurŭ, că cetitorulŭ va găci, că tirănia maghiară le face imposibilă activitatea în vechia lorŭ patriă. Ei suntŭ espatriaţĭ, carĭ cu inimă sângerândă au luatŭ în mână bĕţulŭ de pribegitŭ şi şi-au căutatŭ o nouă patriă în loculŭ celei vechĭ, din care i-a isgonitŭ o rassă tirană, rapace şi capriţiósă, numai din causă, că suntŭ Românĭ, ér prin munca şi capabilitatea lorŭ ar mări aicĭ puterea de resistenţă a poporului românŭ şi ar împiedeca maghiarisarea lui, pusă ca ţintă.

Când Maghiarulŭ aude acéstă motivare, numai decâtŭ este gata a califica de minciună impertinentă totulŭ. Lucru naturalŭ, că décă considerămŭ, că óre corespunde adevĕrului acéstă motivare vomŭ afla, că ea este o minciună în înţelesulŭ celŭ mai perfectŭ, dér décă scrutămŭ, că celŭ ce o spune, o şi crede óre seriosŭ, atuncĭ vomŭ vedé, că nu e minciună, ci este o credinţă greşită regretabilă, în care suntŭ cele mai multe-orĭ crescuţĭ ómenii prin circumstanţele raporturile lorŭ de viaţă, prin lectură, şi c'unŭ cuvêntŭ prin tótă desvoltarea psihologică.

După raportulŭ statisticŭ XXI, alŭ ministeriului de culte, în patria nóstră au cercetatŭ şcólele medii *2749* studenţĭ românĭ. Nu ne stau la disposiţiă în privinţa acésta date statistice, dér cine cunósce din esperienţă raporturile acelorŭ şcóle, în carĭ umblă învĕţăcei românĭ, ne va da dreptate, când susţinemŭ, că décă asemĕnămŭ, în privinţa socială şi materială, pe studenţii românĭ cu cei maghiarĭ, putemŭ declara fără temere, că mai multŭ de 50% dintre cei românĭ, nu suntŭ pentru şcólele medii. Sciu, că sĕrăcia e lucru sfântŭ şi nicĭ nu voescŭ sĕ imputŭ studenţilorŭ românĭ sĕrăcia lorŭ, dér celŭ ce analiseză apariţiunile sociale politice, acela nu este iertatŭ sĕ trécă peste ele, orĭ câtŭ ar fi de gingaşe. Inşi-şĭ scriitorii românĭ recunoscŭ, că Românulŭ sĕ sparie, când aude, că ar trebui sĕ-şĭ dea copilulŭ la meseriă, industriă, orĭ comerciu. Românulŭ, care-şĭ trimite copilulŭ la şcólă, vré sĕ facă din elŭ popă, orĭ funcţionarŭ....

De obiceiu tinĕrulŭ românŭ îşĭ face şi studiile universitare luptându-se cu cea mai mare sĕrăcie. Sĕ ne închipuimŭ acum în starea acésta materială şi sufletéscă a tinĕrului românŭ. Elŭ s'a născutŭ într'unŭ satŭ din Câmpiă, orĭ din Munţĭ. Tatălŭ sĕu, bietulŭ dascălŭ săracŭ, orĭ ţĕranŭ cu doi boi, ilŭ duce la Aiudŭ, orĭ la Clujiu. Deodată cu elŭ merge la şcólă şi fiiulŭ proprietarului maghiarŭ din satŭ. Elŭ umblă în ţundră, mănâncă odată în ḑi, pe când domnişorulŭ sĕu conscolarŭ se îmbracă frumosŭ şi se nutresce bine. Décă se întrébă pe sine, orĭ pe tatălŭ sĕu, de ce acésta, primesce rĕspunsulŭ: pentru-că tu eştĭ Valahŭ, ér acela e Maghiarŭ. Cale de-o ḑi depărtare dela satulŭ sĕu, orĭ pe unde a umblatŭ, a vĕḑutŭ pretutindenĭ, că Maghiarulŭ e domnŭ şi în stare bună, ér Românulŭ e ţĕranŭ şi săracŭ. Mai târḑiu observă, ce-i dreptŭ, că nicĭ copiiĭ maghiarĭ nu suntŭ toţĭ domnĭ şi avuţĭ. Suntŭ şi între ei sĕracĭ, dér pe aceştĭ sĕracĭ îi scutesce de fóme stipendiulŭ şcólei, séu pânea colegiului. De ce nu se póte împărtăşi şi elŭ de astfelŭ de beneficii scolare?—Pentru-că e Valahŭ!

I-ar plăcé une-orĭ sĕ se pótă apropia de colegii sĕi maghiarĭ, de-a vorbi, de-a schimba idei cu ei şi pe calea acésta de a se mai ciopli şi cisela. Domnişorulŭ însĕ nu stă în vorbă cu elŭ, fiind-că e fiulŭ ţĕranului opincarŭ; ér copilulŭ de Săcuiu ilŭ despreţuesce, fiind-că e „*buta medve*", „*medvebocs*". Anii trecŭ. Elŭ din cărţĭ şi din atingerea cu soţii sĕi mai vêrstnicĭ învaţă, că elŭ este surcelulŭ gloriosului Traianŭ şi că Maghiarii au răpitŭ acestŭ pămêntŭ dela străbunii sĕi. Valahii nu suntŭ Valahĭ, ci Românĭ, cu sânge adevĕratŭ romanŭ. Totŭ ce a fostŭ odiniórǎ mare şi frumosŭ pe acestŭ pămêntŭ, au făcutŭ Românii. Ioanŭ Huniade, regele Matia, Paulŭ Chinezŭ ş. a. au fostŭ Românĭ. Horia şi Cloşca nu au fostŭ rebelĭ de rêndŭ, ci martirĭ naţionalĭ. La ocasia dată spune acésta şi soţilorŭ sĕi, carĭ ilŭ rîdŭ în faţă, ilŭ ţinŭ de nebunŭ, ba chiar de spênḑuratŭ, şi maĭ multŭ nu vréu sĕ între în atingere cu elŭ. Nu se supĕră, căcĭ dóră se simte destulŭ de bine în odaia micŭ din strada tinósă a suburbiului, unde şedŭ împreună 8—10 inşĭ. De ce ar şi merge elŭ între Ungurĭ, unde îşĭ batŭ jocŭ de naţionalitatea lui, de limba, de eroii lui naţionalĭ şi de idealele lui, de sĕrăcia şi purtarea lui?!

(Va urma.)

Convocare.

Reuniunea învĕţătorilorŭ românĭ gr. or. din districtulŭ Sasŭ-Sebeşŭ îşĭ va ţiné adunarea sa generală în ḑilele de *6 (18) şi 7 (19) Novembre a. c.* în comuna *Călnicŭ.*

La acéstă adunare se invită toţĭ membri acestei reuniunĭ, precum şi toţĭ amicii şi binevoitorii causei scolare.

Programa: Sâmbătă în 6 (18) Novembre a. c. la 10 óre a. m. învocarea Duhului sântŭ; deschiderea adunării şi constatarea membrilorŭ presenţĭ; 1) Raportulŭ comitetului centralŭ despre activitatea sa dela ultima adunare generală, dimpreună cu raportulŭ cassarului şi alŭ bibliotecarului; 2) Alegerea unei comisiunĭ pentru censurarea acestorŭ rapórte; 3) Prelegerĭ practice din studiulŭ religiunei şi a computului pentru deosebite cursurĭ; 4) Lucrulŭ de mână în şcólele poporale şi însemnătatea lui; 5) Raportulŭ comisiunei de sub pt. 2; 6) Curenţii.

Din şedinţa comitetului centralŭ alŭ reuniunei înv. rom. gr. or. din districtulŭ Sasŭ-Sebeşŭ, ţinută în 8 (20) Octomvre 1893.

Z. Mureşanŭ, preşed. *N. Todea*, notarŭ.

Scirĭ telegrafice.

Viena, 30 Octomvre. Cabinetulŭ Taaffe şi-a datŭ aḑĭ dimisiunea. Monarchulŭ a primit'o şi a însărcinatŭ pe membrii ministeriului de-a conduce provisoricŭ afacerile. Timpulŭ câtŭ parlamentulŭ va fi amânatŭ se va folosi pentru a se forma unŭ nou cabinetŭ. Se vorbesce, că motivulŭ principalŭ alŭ retragerii cabinetului este, că între cele trei marĭ partide a Germanilorŭ, Polonilorŭ şi a lui Hohenwart, a succesŭ a se face o coaliţiune, în urma căreia cabinetulŭ Taaffe nu mai puté conta la majoritate în parlamentŭ. In programulŭ coaliţiunei se află şi reforma electorală, căreia însĕ nu i-se va da caracterŭ de urgenţă.

Proprietarŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Gregoriu Maiorŭ.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Octomvre 1893.

Renta ung. de aurŭ 4% . . .	116.80
Renta de coróne ung. 4% . . .	93.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	126.65
„ „ „ „ argint 4½%	100.20
Oblig. „ „ „ de ost. I. emis.	121 90
Bonurĭ rurale ungare.	94.35
„ „ croate-slavone. . .	98.—
Imprum. ung. cu premii.	150.75
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin.	141 75
Renta de hârtie austr.	96.80
„ „ argint „	96.55
„ „ aurŭ „	119.40
Losurĭ din 1860	144.75
Acţii de-ale Băncei austro-ungară.	992.—
„ „ „ ung. de credit.	408.50
„ „ „ austr. de credit.	333 50
Napoleondorĭ	10.07½
Mărcĭ imp. germ.	62.27½
London (lire sterlinge).	126.90
Rente de coróne austr.	95.90

Cursul pieţei Braşov.

Din 31 Octomvre 1893.

Bancnote rom.	Cump.	10.—	Vênd.	10.02
Argintŭ român.	„	10.—	„	10.02
Napoleon-d'orĭ	„	10.01	„	—.—
Galbenĭ	„	—.—	„	—.—
Ruble rusescĭ	„	131.—	„	—.—
Mărcĭ germane	„	62.—	„	—.—
Lire turcescĭ	„	—.—	„	—.—
Scris. fonc. „Albina„ 6%		—.—	„	—.—
„ „ „ 5%		101.50	„	102.50

Nr. 13413—1893.

PUBLICAŢIUNE

Prin acésta se aduce la cunoscinţă publică, că têrgulŭ de tómnă alŭ Braşovului, care din incidentulŭ ivirei colerei în modŭ sporadicŭ, şi alŭ unorŭ casurĭ mortale, s'a fostŭ amânatŭ pe timpŭ nehotărîtŭ, acum se va ţiné în 16, 17, şi 18 Noemvre, ér celŭ de vite în 15 Noem. st. nou.

Braşovŭ, 30 Octomvre 1893.

274,1—1 **Magistratulŭ orăşenescŭ.**

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Oct. 1893.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelelratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelelratŭ
Viena	10.00	8.05		2.15
Budapesta	8.25	—.—	5.50	9.15
Szolnok	11.38	—.—	9.27	11.19
P. Ladány	2.12	5.53	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.08	1.50	2.12
	4.—	7.15	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.24
Bratca	5.45		4.07	
Bucia	6.07	8.51	4.27	
Ciucia	6.34	9.07	4.53	4.17
Huedin	7.18	9.37	5.32	4.50
Stana	7.35		5.48	
Aghiriş	7.54		6.08	
Gârbău	8.05		6.24	5.42
Nădĕşel	8.17		6.39	5.55
Cluşiu	8.32	10.37	6.59	6.11
	8.49	11.10	8 40	6.27
Apahida	9.06	11.32	9.08	7.27
Ghiriş	10.12	12.50	10.50	7.52
Cucerdea	10.52	1.35	11.45	
Uióra	10.59	1.43	11.54	
Vinţul de sus	11.07	1.52	12.04	
Aiudŭ	11.31	2.18	12.34	8.17
Teiuşŭ	11.48	2.40	1.—	(8.38
	12.25		1.40	(8.33
Crăciunelŭ	12.50		2.17	
Blaşiu	01.04		2.35	9.09
Micăsasa	1.35		3.14	
Copşa mică	1.50		3.34	(9.42
	2.13		3.49	(9.44
Mediaşŭ	2.32		4.11	9.59
Elisabetopole	3.04		4.48	10.22
Sighişóra	3.46		5.47	10.58
Haşfalĕu	4.02		6.13	11.13
Homorodŭ	5.26		7.50	12.26
Augustinŭ	6.08		8.30	12.58
Apaţa	6.40		9.03	1.15
Feldióra	7.16		9.38	1.34
Braşovŭ	8.—	Tren de pers.	10.25	(2.09
		11.—	Tr. ac. 5.15	(2.19
Timişŭ		12.26	5.57	3.01
Predealŭ		1.11	6.29	3.31
Bucurescĭ		8.45	12.20	9.15

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelelratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelelratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.45		8.50	Tr. ac. 4.45
Predealŭ	12.17		5.16	9.12
Timişŭ	1.42		5.57	9.41
Braşovŭ	2.18	5.10	7.01	10.17
	2.45			7.43
Feldióra	3.16	5.58		8.23
Apaţa	3.37	6.35		8.57
Augustinŭ	3.53	7.01		9.22
Homorodŭ	4.27	7.45		10.02
Haşfalĕu	5.32	9.13		11.17
Sighişóra	5.53	9.42		11.39
Elisabetopole	6.20	10.21		12.16
Mediaşŭ	6.41	10.55		12.47
Copşa mică	6 54	11.14		1.03
	6.56	11.29		1.18
Micăsasa		11.48		1.39
Blaşiu	7.30	12.24		2.13
Crăciunelŭ		12.39		2.27
Teiuşŭ	7.59	1.10		2.49
	8.06	1.45	12.54	3.42
Aiudŭ	8.23	2.11	1.23	4.02
Vinţul de sus		2.40	1.51	4.23
Uióra		2.48	2.00	4.29
Cucerdea	8.53	3.06	2.08	4.47
Ghirişŭ	9.23	3.53	3.—	5.21
Apahida		5.18	4.23	6.29
Cluşiu	10.45	5.45	4.48	6.47
	11.01	6.14	5.25	7.30
Nădăşelŭ		6.35	5.43	7.50
Ghîrbău		6.53		8.05
Aghirişŭ		7.08	6.07	8.19
Stana		7.34		8.43
B. Huiedin	12.17	7.53	6.39	9.02
Ciucia		8.31	7.08	9.41
Bucia		8.51		9.56
Bratca		9.10		10.13
Rév	1.26	9.30	7.47	10.32
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.13	11.07
Oradea mare	2.18	10.44	8.38	11.41
	2.25	11.04	8.43	11.59
P. Ladány	3.46	1.21	10.05	2.24
Szolnok	5.23	3.49	11.46	4.47
Budapesta	8.30	8.30	1.50	10.25
Viena	1.55	1.55	7.20	6.20

Mureşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budateleců . . .	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budateleců	4.15
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelelratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.00	8.05	2.15
Budapesta	8.10	1.55	10.00
Szolnok	11.04	4.02	1.37
Aradŭ	3.50	6.57	6.10
	4.30	T. d. per. 2.25	6.35
Glogovaţŭ	4.42	2.43	6.46
Gyorok	5.03	3.20	7.08
Paulişŭ	5.14	3.40	7.19
Radna Lipova	5.32	4.00	7.37
Conop	5.56		8.00
Bêrzova	6.12		8.15
Soborşinŭ	7.01		8.56
Zamŭ	7.29		9.24
Gurasada	7.55		9.50
Ilia	8.11		10.06
Branicĭca	8.29		10.24
Deva	8.55		10.50
Simeria (Piski)	9.59		11.16
Orăştia	10.25		11.43
Şibotŭ	10.44		12.06
Vinţ. de josŭ	11.08		12.30
Alba-Iulia	11.29	7.00	12.51
Teiuşŭ	11.56	7.36	1.20

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelelratŭ	Trenŭ de persón.
Teiuşŭ	3.04		1.35
Alba-Iulia	3.40		2.14
Vinţ. de josŭ	3.58		2.32
Şibotŭ	4.20		2.56
Orăştia	4.42		3.18
Simeria (Piski)	5.52		3.59
Deva	6.08		4.16
Branicĭca	6.33		4.42
Ilia	6.58		5.08
Gurasada	7.09		5.19
Zamŭ	7.39		5.49
Soborşinŭ	8.16		6.26
Bêrzova	9.08		7.07
Conopŭ	9.27		7.24
Radna Lipova	9.58	5.37	7.56
Paulişŭ	10.12	5.55	8.08
Gyorok	10.25	6.15	8.20
Glogovaţŭ	10.48	6.47	8.44
Aradŭ	11.10	7.00	8.55
	11.25	8.20	9.45
Szolnok	4.20	11.22	3.00
Budapesta	7.25	1.20	3.30
Viena	6.20	7.20	3.—

Simeria (Piski) Petroşenĭ

Simeria	6.—	11.28	4.10
Streiu	6.35	12.04	4.49
Haţegŭ	7.21	12.48	5.39
Fui	8.06	1.35	6.37
Crivadia	8.47	2.23	7.28
Baniţa	9.21	3.08	8.16
Petroşenĭ	9.45	3.40	8.48

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	5.56	11.25	6.16
Baniţa	6.45	12.06	6.51
Crivadia	7.29	12.44	7.21
Pui	8.13	1.24	7.53
Haţegŭ	9.02	2.03	8.25
Streiu	9.56	2.46	9.01
Simeria	10.32	3.26	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.25	11.30	5.58
Vinga	7.32	12.47	6.46
Timişóra	8.42	2.04	7.39

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	8.—	1.11	8.15
Vinga	9.02	2.41	9.46
Aradŭ	9.44	3.45	10.55

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.33	10.17	4.00	11.00
Turda	7.53	10.37	4.20	11.20

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	8.52	3.10	10.10
Ghirişŭ	5.10	9.12	3.30	10.30

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra. . .	4.20	11.08
Odorheiu . . .	7.07	1.50

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu. . .	7.57	3.02
Sighişóra. . .	10.32	5.32

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.42
Zelău.	10.30

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	2.25
Careii-marĭ	7.05

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	2.24	11.34	7.10
Şeica-mare	2.51	12.01	7.43
Loamneş	3.27	12.37	8.27
Ocna	3.53	1.03	8.59
Sibiiu	4.16	1.26	9.23

Sibiiu—Copşa-mică

Sibiiu	7.44	4.49	10.17
Ocna	8.09	5.09	10 43
Loamneş	8.33	5.32	11.09
Şeica-mare	9.05	5.59	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oşorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.36	8.15	2.35
Ludoş	3 26	8.56	3.26
Oşorheiu (	5.07	10.27	5.07
(	5.50	10.42	5.56
Regh.-săs.	7.25	12.15	7.25

Regh.-săs.-Oşorh.-Cucerdea

Regh.-săs.	3 50	8.00	3.22
Oşorheiu (	5 18	9.35	5.05
(	5.30	12.25	5.54
Ludoş	7.—	1.56	7.41
Cucerdea	7.40	2.37	8.25

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	9.50	4.20	11.35
Cerna	10.08	4.43	11.54
Hunedóra	10.32	5.18	12.20

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.50	2.30	8.00
Cerna	5.14	2 54	8.29
Simeria	5.30	3.10	8.49

Braşov—Zêrneştĭ

Braşov	8.35	9.10	2.58
Zêrneştĭ	10.28	10.30	4.39

Zêrneştĭ—Braşov

Zêrnescĭ	5.—	7.20	12.20
Braşov	6.29	8.31	1.44

Braşov—Ch.-Oşorheiu.

Braşovŭ	8.50	3.10
Uzonŭ	9.57	4.23
S.-Georgiu	10.32	5.03
C.-Oşorheiu	12.54	7.26

Ch.-Oşorheiu—Braşov.

Ch.Oşorheiu	5.00	2.33
S.-Georgiu	7.02	5.17
Uzonŭ	7.23	5.43
Braşovŭ	8.18	6.56

Nota: Numerii încadraţi cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.